

Nr 127

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag i fråga om lokaliseringen av vissa statliga institutitioner m. m. jämte i ämnet väckta motioner.

(5:e avd.)

I propositionen nr 120 har Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 25 mars 1960, föreslagit riksdagen att godkänna de riktlinjer för en utflyttning av viss statlig verksamhet från Stockholms-området som i statsrådsprotokollet förordats.

Propositionen

I propositionen redovisas vissa förslag som lokaliseringsutredningen rörande statlig verksamhet avgivit angående utflyttning av statliga institutitioner från Stockholm. I anslutning härtill hemställs om riksdagens godkännande av riktlinjer för utflyttning av viss statlig verksamhet från Stockholms-området, innebärande bl. a. — utöver i särskild proposition föreslagen utflyttning av fjärde militärbefälsstaben till Strängnäs — förflyttning av arméns intendenturförråd i Stockholm till Filipstad, av ledningsorganen vid Marinkommando Ost till Västerhaninge, av Stockholms tygstations signalverkstad i Sundbyberg till Borås, Jönköping eller Växjö samt av statens centrala frökontrollanstalt och statens växtskyddsanstalt till ort i Mellan-Sverige. Däremot anses Österbygdens vattendomstol inte böra förflyttas. Inte heller föreslås tills vidare någon ändrad lokalisering av sparbanksinspektionen. Det anses vidare böra ankomma på Aktiebolaget Tipstjänst och Svenska penninglotteriet aktiebolag att efter ytterligare utredning besluta om lokaliseringen av dessa båda företag. Vid en utflyttning även av dessa skulle genom förslagen i propositionen i runt tal 1 200 arbetstillfällen tillföras orter utanför Stockholms-området.

En särskild personaldelegation föreslås för handläggning av vissa i samband med omlokaliseringarna uppkommande personalproblem.

Beträffande detaljerna i de olika förslagen tillåter sig utskottet — i den mån redogörelse inte lämnas i det följande — hänvisa till statsrådsprotokollet.

Motioner

I anledning av propositionen har väckts följande motioner, nämligen *dels* en motion i andra kammaren av herrar *Nilsson* i Gävle och *Holmberg* (II: 792), i vilken motion hemställts, att riksdagen med bifall i övrigt till Kungl. Maj:ts proposition nr 120 för sin del måtte besluta, dels att utflyttning av viss statlig verksamhet från Stockholms-området även må gälla Österbygdens vattendomstol, varvid Gävle bör anses som lämplig lokaliseringsort, dels att riksdagen som sin mening uttalar att Svenska penninglotteriet aktiebolag utflyttar från Stockholms-området till Gävle, som varande den lämpligaste lokaliseringsorten;

dels två likalydande motioner, den ena inom första kammaren av herrar *Yngve Nilsson* och *Arvidson* (I: 647) och den andra inom andra kammaren av herrar *Nilsson* i Bästekille och *Nilsson* i Svalöv (II: 798), i vilka motioner hemställts, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t uttala att statens växtskyddsanstalt bör förläggas till ort i södra Sverige;

dels två likalydande motioner, den ena inom första kammaren av herr *Torsten Andersson m. fl.* (I: 646) och den andra inom andra kammaren av herr *Gustafsson* i Borås *m. fl.* (II: 799), i vilka motioner hemställts, att riksdagen vid behandlingen av propositionen nr 120 måtte *dels* uttala sig för en utflyttning från Stockholms-området enligt lokaliseringsutredningens förslag av försvarets fabriksstyrelse till Eskilstuna och Österbygdens vattendomstol till Gävle, *dels ock* såsom sin mening ge till känna att Aktiebolaget Tips-tjänst och Svenska penninglotteriet aktiebolag, enligt vad som visats genom lokaliseringsutredningens undersökningar och de avgivna remissutlåtandena, bör kunna utflyttas från Stockholms-området och att de fortsatta undersökningarna av teknisk natur bör bedrivas med största skyndsamhet;

dels ock en motion i andra kammaren av herr *Nihlfors* (II: 800), i vilken motion hemställts, att riksdagen vid behandlingen av propositionen nr 120 måtte besluta att avslå förslaget att nu ta ställning till frågan om en bortflyttning från Stockholms-området av statens centrala frökontrollanstalt och statens växtskyddsanstalt.

Beträffande motiveringarna för ifrågavarande motionsyrkanden får utskottet hänvisa till motionerna II: 792, II: 798, I: 646 och II: 800.

Utskottet

Lokaliseringsutredningen rörande statlig verksamhet — vilken har till uppgift att undersöka möjligheterna att förlägga statliga ämbetsverk och annan statlig verksamhet till orter utanför Stockholms-området — har som en första etapp i sitt arbete verkställt en översiktlig genomgång av de statliga verksamhetsgrenar, som är lokaliserade till Stockholms-området. Därvid har utredningen utgått från att en utflyttning från Stockholm av statsdeparte-

menten samt vissa lokal- och regionalförvaltningar inte bör ifrågasättas. I fråga om övrig statlig verksamhet — inalles omkring 170 myndigheter m. m. — har utredningen funnit mycket starka skäl ofta tala för verksamhetens kvarblivande i Stockholm. Beträffande ett relativt stort antal verksamhetsgrenar har utredningen emellertid funnit svårigheterna vid en utflyttning vara av mindre omfattning. Dessa grenar har av utredningen indelats i två grupper, nämligen dels sådana som har nära samarbete med andra verksamhetsgrenar, och dels sådana vilkas verksamhet är relativt specialbetonad och där behovet av samarbete med andra organ inte är så framträdande. I fråga om den förstnämnda gruppen har utredningen påbörjat ett långsiktigt undersökningsarbete, varvid även frågan om ett andra förvaltningscentrum kommer att beaktas. Parallellt härmed har utredningen verkställt en del separata undersökningar rörande statliga verksamhetsgrenar med mera specialbetonade och fristående arbetsuppgifter. Sådana undersökningar har slutförts beträffande fjärde militärbefälsstaben, arméns intendenturförråd i Stockholm, staben och de administrativa delarna av intendentur- och sjukvårdsförvaltningarna vid Marinkommando Ost, Stockholms tygstations signalverkstad i Sundbyberg, försvarets fabriksstyrelse, statens centrala frökontrollanstalt, statens växtskyddsanstalt, sparbanksinspektionen, Österbygdens vattendomstol, Aktiebolaget Tipstjänst och Svenska penninglotteriet aktiebolag. Förslag om förflyttning av dessa verksamhetsgrenar har av utredningen framlagts i nio delbetänkanden. Ytterligare delbetänkanden lärer enligt uppgift inte vara att vänta inom den närmaste tiden, enär utredningsarbetet i huvudsak inriktats på mera långsiktiga undersökningar.

Den av utredningen valda arbetsmetoden har inte undgått kritik. I flera remissyttranden över de nyssnämnda delbetänkandena efterlyses sålunda utredningens synpunkter på de allmänna förutsättningarna och principerna för en utflyttning av ämbetsverk m. fl. från Stockholms-området.

Den föreliggande propositionen bygger i väsentliga delar på de av lokaliseringsutredningen framlagda förslagen. I nära anslutning härtill framläggs riktlinjer för utflyttning av viss statlig verksamhet från Stockholms-området, innebärande bl. a. — utöver i särskild proposition (nr 110) föreslagen utflyttning av fjärde militärbefälsstaben till Strängnäs — förflyttning av arméns intendenturförråd i Stockholm till Filipstad, av ledningsorganen vid Marinkommando Ost till Västerhaninge, av Stockholms tygstations signalverkstad i Sundbyberg till Borås, Jönköping eller Växjö samt av statens centrala frökontrollanstalt och statens växtskyddsanstalt till ort i Mellansverige. Däremot anses Österbygdens vattendomstol — av utredningen föreslagen flyttad till Gävle — inte böra förflyttas och tills vidare inte heller sparbanksinspektionen. Vad angår de av utredningen till utflyttning föreslagna statliga bolagen Aktiebolaget Tipstjänst och Svenska penninglotteriet — av vilka det förra tänkts förlagt till Norrköping och det senare till i första hand Gävle — innebär propositionsförslaget, att det får ankomma på bolagen att efter ytterligare utredning själva besluta om lokaliseringen. Vad slut-

ligen beträffar försvarets fabriksstyrelse, som av utredningen föreslagits utflyttad till Eskilstuna, har med hänsyn till fabriksverkets karaktär och verksamhet ställning till detta förslag ansetts böra tagas först i samband med framtida överväganden om utflyttning av större statliga förvaltningsenheter.

Med tanke på den omfattning som lokaliseringsfrågan i sitt större sammanhang äger, framstår propositionsförslaget onekligen som till sin räckvidd mycket begränsat. Att det oaktat och trots den delvis ganska starka kritik, som framkommit under remissbehandlingen, ett delförslag i ämnet ansetts nu böra föreläggas riksdagen får ses mot bakgrunden av allmänt befolkningspolitiska och samhällsekonomiska aspekter. Bakom förslaget kan spåras en strävan att tillvarata möjligheterna till sådan utflyttning av statlig verksamhet som kan ske utan större nackdelar. Härtill kommer det akuta behov av att lösa lokaliseringsfrågorna, som sammanhänger med den rådande rumsbristen för statliga verk och inrättningar i Stockholm. Med beaktande av dessa omständigheter finner sig utskottet böra ge sin principiella anslutning till de i propositionen framlagda riktlinjerna för en utflyttning av viss statlig verksamhet från Stockholms-området. Det är också utskottets uppfattning, att en omlokalisering av de verksamhetsgrenar, som omfattas av propositionsförslaget, kan ske utan föregripande av de mera långsiktiga undersökningarna på förevarande område.

Vad härefter angår de olika verksamhetsgrenar som berörs i propositionen får utskottet med avseende å var och en av dessa anföra följande.

Beträffande de till utflyttning föreslagna militära enheterna, arméns intendenturförråd i Stockholm, ledningsorganen vid Marinkommando Ost och Stockholms tygstations signalverkstad i Sundbyberg — lokaliseringsfrågan för fjärde militärbefälsstaben behandlas av utskottet i annat sammanhang — råder i stort sett enighet om lämpligheten i och för sig av dessa enheters bortflyttning liksom även, med undantag för ledningsorganen vid Marinkommando Ost, om valet av nya förläggningsplatser. Under det att lokaliseringsutredningen förordat Nyköping eller Nynäshamn såsom förläggningsort för nyssnämnda ledningsorgan, har departementschefen funnit lämpligast att de förläggs till Västerhaninge kommun, dit tyngdpunkten i marinens anläggningar inom Stockholms-området under senare år alltmera koncentrerats. I propositionen förordade förläggningsorter för intendenturförrådet och signalverkstaden — Filipstad resp. Borås, Jönköping eller Växjö — motsvarar vad utredningen förordat allenast med den avvikelser, att Växjö i propositionen tillkommit som ett tredje alternativ för signalverkstaden. För egen del har utskottet inte funnit anledning till erinran mot propositionsförslaget i förevarande delar, varför utskottet tillstyrker bifall till detsamma.

I fråga om försvarets fabriksstyrelse, som av utredningen föreslagits utflyttad till Eskilstuna, görs i propositionen inte något positivt ställningstagande för närvarande. Ståndpunkt i frågan anses nämligen böra tagas först vid framtida överväganden om utflyttning av större statliga förvaltningsenheter, eventuellt i samband med tillskapandet av ett centralt statligt för-

valtningscentrum utanför Stockholm. Ett sådant ställningstagande förutsätter undersökningar av allmän ekonomisk natur.

Med beaktande av dessa synpunkter anser sig utskottet inte böra hävda någon från propositionsförslaget avvikande mening, även om verkställda undersökningar och avgivna remissyttranden på förevarande punkt pekar i riktning mot att en utflyttning vore möjlig utan avvaktan på ställningstaganden i ett större sammanhang. Av det nu anförda följer, att utskottet inte biträder det i motionerna I: 646 och II: 799 framställda yrkandet om att riksdagen nu skulle uttala sig för en utflyttning från Stockholms-området enligt lokaliseringsutredningens förslag av försvarets fabriksstyrelse.

Statens centrala frökontrollanstalt och statens växtskyddsanstalt — av utredningen föreslagna att utflyttas till resp. Lund och Uppsala — förutsätts i propositionen skola förläggas till ort i Mellansverige. Beträffande dessa båda institutioner har under remissbehandlingen delade meningar uppstått sig såväl beträffande lämpligheten i och för sig av en omlokalisering som i fråga om valet av ny lokaliseringsort. I likhet med departementschefen finner utskottet de betänkligheter som framförts mot en utflyttning i och för sig inte så tungt vägande, att de böra hindra en eljest önskvärd omlokalisering av anstalterna. Utskottet biträder alltså inte det i motionen II: 800 framställda yrkandet om avslag på propositionsförslaget i förevarande del. I fråga om ny lokaliseringsort förutsätter departementschefen — under framhållande att statsmakterna i avvaktan på vissa undersökningar rörande bl. a. eventuell omorganisation av den regionala verksamheten inte bör binda sig för någon viss lokaliseringsort — att anstalterna kommer att förläggas till ort i Mellansverige. Undersökningar i nyss angivet hänseende — innefattande uppdrag att avge förslag rörande ny förläggningsort för anstalterna — har numera igångsatts genom en av chefen för jordbruksdepartementet den 13 april 1960 tillsatt utredning. I frågans nuvarande läge är utskottet — som på förevarande punkt samrått med jordbruksutskottet — inte berett att tillstyrka det i motionerna I: 647 och II: 798 framställda yrkandet, vilket avser att riksdagen skulle i skrivelse till Kungl. Maj:t uttala att växtskyddsanstalten bör förläggas till ort i södra Sverige.

I propositionen erinras om att 1952 års riksdag beslutat, att frökontrollanstaltens filial i Akarp jämte dess fältkontrollavdelning skall förläggas till Stora Råby i Lund. För uppförande av växthus och institutionsbyggnad därstädes har riksdagen hittills anvisat sammanlagt ca 1 960 000 kronor av för ändamålet erforderliga 2 360 000 kronor. I avvaktan på ställningstagande till lokaliseringsutredningens förslag har byggnadsarbetena vid Stora Råby inte påbörjats. Därest riksdagen i likhet med utskottet inte har något att erinra mot att frökontrollanstalten förlägges till Mellansverige, torde såsom departementschefen anført hinder ej föreligga för ett fullföljande av den planerade byggnadsverksamheten vid Stora Råby.

Vad sparbanksinspektionen beträffar har departementschefen i propositionen anmält sin avsikt att snarast låta utreda frågan om att lägga tillsynen över banker, kreditkassor och sparbanker under en och samma myn-

dighet och mot bakgrunden härav förordat, att beslut i lokaliseringsfrågan får anstå tills vidare. Utskottet ansluter sig till departementschefens mening på denna punkt.

I fråga om Österbygdens vattendomstol, som av utredningen föreslagits utflyttad till Gävle, har under remissbehandlingen erinringar framkommit mot en omlokalisering. Bl. a. har härvid pekats på att domstolens nuvarande kontaktmöjligheter utgör en väsentlig tillgång i arbetet och att domstolen torde ha ett avsevärt större antal partsombud i Stockholm än övriga vattendomstolar. Därtill kommer att domstolen personellt sett är en så liten myndighet, att dess utflyttning ter sig mindre betydelsefull från lokaliseringssynpunkt. De anförda omständigheterna har gjort att departementschefen låtit tanken på en omlokalisering falla.

Utskottet ifrågasätter inte någon avvikelse från propositionen i denna del och kan alltså inte biträda de i motionen II: 792 resp. i motionerna I: 646 och II: 799 framställda säryrkandena på förevarande punkt.

Vad slutligen angår de statliga bolagen Aktiebolaget Tipstjänst och Svenska penninglotteriet aktiebolag, som utredningen föreslagit bortflyttade till Norrköping resp. till Gävle, Norrköping eller Örebro, konstateras i propositionen att avgörandet i lokaliseringsfrågan ligger hos bolagen själva. Principiellt anses emellertid en utflyttning möjlig. Bolagens definitiva ställningstaganden till lokaliseringsfrågorna bör enligt departementschefens mening anstå tills resultatet av inom resp. företag beslutade eller pågående undersökningar i ämnet föreligger. Utskottet, som i likhet med departementschefen föreställer sig att en utflyttning av de båda bolagen från Stockholms-området är praktiskt genomförbar, vill för sin del understryka önskvärdheten av att dessa undersökningar snarast fullföljs. Beträffande vad nu anförts instämmer utskottet alltså i syftet med motionerna I: 646 och II: 799 på förevarande punkt. Däremot läser ställning i platsfrågan i sakens nuvarande läge inte kunna tagas, och utskottet är därför inte berett att tillstyrka det i motionen II: 792 framställda yrkandet om att riksdagen som sin mening skulle uttala, att penninglotteriet bör utflytta till Gävle såsom varande den lämpligaste lokaliseringsorten.

Vad i propositionen anförts och föreslagits i fråga om handläggning genom en särskild personaldelegation av vissa i samband med omlokaliseringarna uppkommande personalproblem föranleder ingen erinran från utskottets sida. Utskottet förutsätter härvid att all möjlig hänsyn kommer att tagas till den berörda personalens berättigade intressen.

Slutligen vill utskottet instämma i departementschefens uttalande att en förutsättning för att förslagen skall genomföras bör vara, att godtagbara överenskommelser kan uppnås med de kommunala myndigheterna i de frågor, där deras medverkan erfordras.

Aberopande det anförda hemställer utskottet,

I. att motionerna I: 646 och II: 799 samt motionen II: 792, samtliga motioner såvitt de avser frågan om en utflyttning

av Österbygdens vattendomstol, icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda;

II. att motionen II: 792, såvitt densamma avser utflyttning av Svenska penninglotteriet aktiebolag till Gävle, icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda;

III. att motionerna I: 646 och II: 799, såvitt de avser utflyttning av försvarets fabriksstyrelse, icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda;

IV. att motionerna I: 647 och II: 798 samt motionen II: 800 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda;

V. att riksdagen må, i anledning av motionerna I: 646 och II: 799, såvitt de avser uttalanden om att Aktiebolaget Tips-tjänst och Svenska penninglotteriet aktiebolag bör kunna utflyttas från Stockholms-området och att de fortsatta undersökningarna av teknisk natur bör bedrivas med största skyndsamt, i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till kännna vad utskottet härom anfört;

VI. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag, godkänna de riktlinjer för en utflyttning av viss statlig verksamhet från Stockholms-området, som i statsrådsprotokollet över finansärenden för den 25 mars 1960 förordats.

Stockholm den 13 maj 1960

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet har närvarit

från första kammaren: herrar Gillström, Einar Persson, Birger Andersson, fröken Andersson, herrar Thun, Pålsson, Jacobsson, Rikard Svensson, fru Wallentheim, herrar Söderberg, Mårtensson, Bertil Petersson, Edström, Sundin och Källqvist; samt

från andra kammaren: herrar Skoglund i Doverstorp, Akerström, Peterson i Degerfors, Malmborg, Staxäng, Persson i Växjö, Gustafsson i Stockholm, Svensson i Stenkyrka, Nihlfors, Arvidson, Gustafsson i Skellefteå, Bohman, Johansson i Norrköping, Gustafsson i Uddevalla och Gustafsson i Kårby.

Reservationer

1) beträffande utflyttning av Österbygdens vattendomstol av herrar *Pålsson, Sundin, Svensson* i Stenkyrka och *Gustafsson* i Kårby, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka i motionerna I: 646 och II: 799 samt motionen II: 792 framförda förslag och att därför

dels det stycke i utskottets yttrande på s. 6, som börjar med »Utskottet ifrågasätter» och slutar med »förevarande punkt», bort ha följande lydelse:

»Utskottet kan icke finna, att de anförda skälen mot en utflyttning är bärande. Någon principiell skillnad kan rimligtvis ej föreligga mellan de olika vattendomstolarna i vad avser kontaktbehovet med statliga institutioner i Stockholm. Antalet partsombud o. d. i Stockholm torde däremot vara större än för övriga vattendomstolar, men detta förhållande är enligt utskottets mening av underordnad betydelse, då erfarenheterna givit vid handen, att besöken på vattendomstolskanslierna av juridiska och tekniska partsombud är förhållandevis fåtaliga. Den omständigheten, att Österbygdens vattendomstol personellt sett är en så liten myndighet, att dess utflyttning från Stockholms-området synes mindre väsentlig från lokaliseringspolitisk synpunkt, kan utskottet icke finna vara av någon principiell betydelse vid lokaliseringsfrågans bedömande. Utskottet tillstyrker sålunda de i motionerna I: 646 och II: 799 samt II: 792 framförda säryrkandena på denna punkt.»

dels ock utskottets hemställan under I. bort ha följande lydelse:

»I. att riksdagen må, med bifall till motionerna I: 646 och II: 799 samt motionen II: 792, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, uttala sig för en utflyttning från Stockholms-området av Österbygdens vattendomstol till Gävle;»

2) beträffande utflyttning av försvarets fabriksstyrelse av herrar *Pålsson, Sundin, Åkerström, Svensson* i Stenkyrka och *Gustafsson* i Kårby, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka i motionerna I: 646 och II: 799 framfört förslag och att därför

dels det stycke i utskottets yttrande på s. 5, som börjar med »Med beaktande» och slutar med »försvarets fabriksstyrelse», bort ha följande lydelse:

»Enligt utskottets mening har den av lokaliseringsutredningen verkställda undersökningen och icke minst de remissutlåtanden, som avgivits av de närmast berörda militärstaberna och förvaltningarna, övertygande visat, att en utflyttning är möjlig utan att ställningstagandet till lokaliseringen av övriga civila och militära myndigheter avvaktas. Med hänsyn till de lokaliseringspolitiska fördelar, som står att vinna, och vinsterna från beredskapssynpunkt anser utskottet, att ett uttalande nu bör göras till förmån för en utflyttning av försvarets fabriksstyrelse i enlighet med lokaliseringsutredningens förslag. Utskottet tillstyrker sålunda i denna punkt det i motionerna I: 646 och II: 799 framställda yrkandet om att riksdagen nu skall uttala sig för en förflyttning från Stockholms-området av försvarets fabriksstyrelse.»

dels och utskottets hemställan under III. bort ha följande lydelse:

»III. att riksdagen må, med bifall till motionerna I: 646 och II: 799, såvitt nu är i fråga, uttala sig för en utflyttning från Stockholms-området av försvarets fabriksstyrelse;»

3) beträffande utflyttning av statens centrala frökontrollanstalt och statens växtskyddsanstalt av herrar *Nihlfors* och *Bohman*, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka motionen II: 800 och att därför utskottets hemställan under IV. bort ha följande lydelse:

»IV. att riksdagen må, med bifall till motionen II: 800 samt med avslag å motionerna I: 647 och II: 798, besluta att icke nu taga ställning till frågan om en utflyttning från Stockholms-området av statens centrala frökontrollanstalt och statens växtskyddsanstalt;»

4) beträffande riktlinjerna för en utflyttning av viss statlig verksamhet från Stockholms-området

a) av herrar *Pålsson*, *Sundin*, *Svensson* i Stenkyrka och *Gustafsson* i Kårby, vilka under förutsättning av bifall till den med 1) betecknade reservationen ansett att utskottets hemställan under VI. bort ha följande lydelse:

»VI. att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag, godkänna de riktlinjer för en utflyttning av viss statlig verksamhet från Stockholms-området, som i statsrådsprotokollet över finansärenden för den 25 mars 1960 förordats, dock med den modifikation som följer av vad utskottet under I. hemställt.»

b) av herrar *Pålsson*, *Sundin*, *Akerström*, *Svensson* i Stenkyrka och *Gustafsson* i Kårby, vilka under förutsättning av bifall till den med 2) betecknade reservationen ansett att utskottets hemställan under VI. bort ha följande lydelse:

»VI. att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag, godkänna de riktlinjer för en utflyttning av viss statlig verksamhet från Stockholmsområdet, som i statsrådsprotokollet över finansärenden för den 25 mars 1960 förordats, dock med den modifikation som följer av vad utskottet under III. hemställt.»

c) av herrar *Nihlfors* och *Bohman*, vilka under förutsättning av bifall till den med 3) betecknade reservationen ansett att utskottets hemställan under VI. bort ha följande lydelse:

»VI. att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag, godkänna de riktlinjer för en utflyttning av viss statlig verksamhet från Stockholms-området, som i statsrådsproto-

kollet över finansärenden för den 25 mars 1960 förordats, dock med den modifikation som följer av vad utskottet under IV. hemställt.»

- 5) av herr *Birger Andersson*.
- 6) av fru *Wallentheim*.
- 7) av herr *Stazäng*.
- 8) av herr *Johansson* i Norrköping.